

Θεωρία Οικονομικής Πολιτικής

Διάλεξη 11: Η Νομισματική Πολιτική II

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών

Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

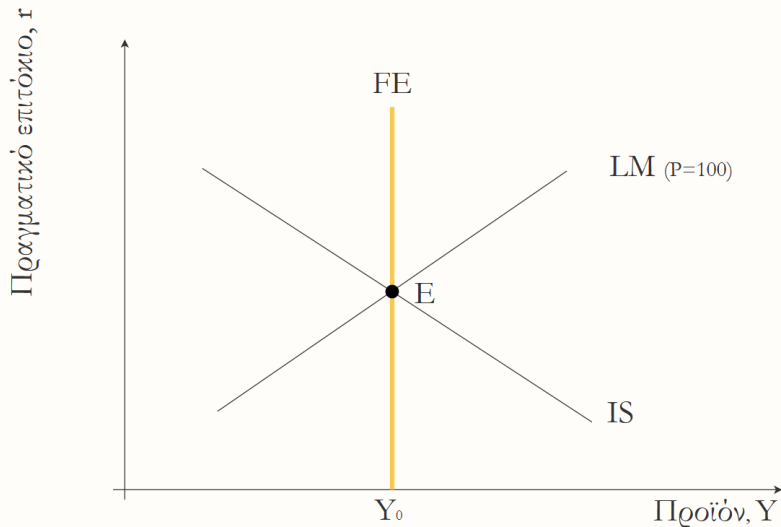
Διδάσκων: Γιώργος Μαυρόπουλος

Νοέμβριος 8, 2024

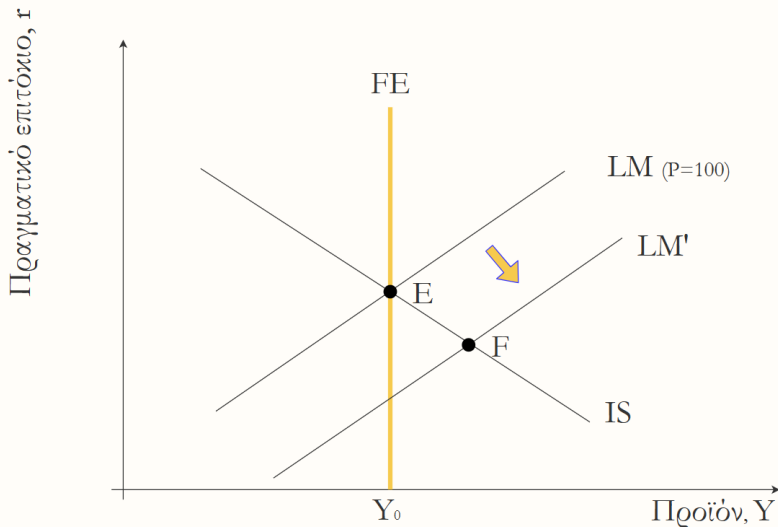
Βασικές Αρχές Νομισματικής Πολιτικής

- **Νομισματική ουδετερότητα:** οι μεταβολές στην προσφορά χρήματος δεν επηρεάζουν τις πραγματικές οικονομικές μεταβλητές μακροχρόνια.
- Η **ποσοτική θεωρία του χρήματος του David Hume** αποτελεί το απλούστερο υπόδειγμα που είναι συνεπές με αυτήν την προσέγγιση.
- Σχέση ένα προς ένα μεταξύ μεγέθυνσης χρήματος και πληθωρισμού.

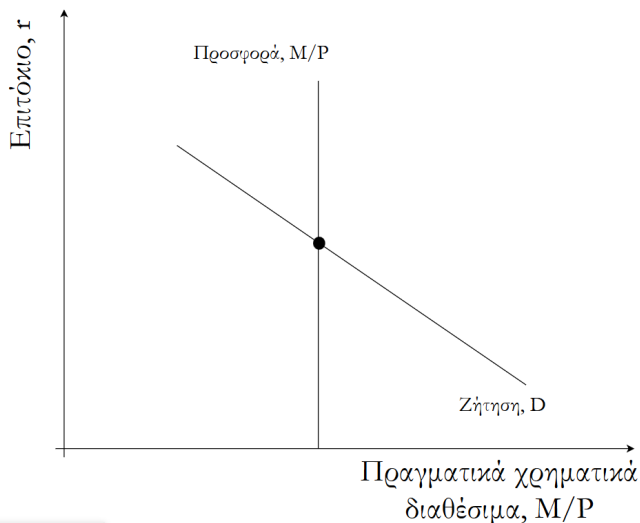
Βασικές Αρχές Νομισματικής Πολιτικής

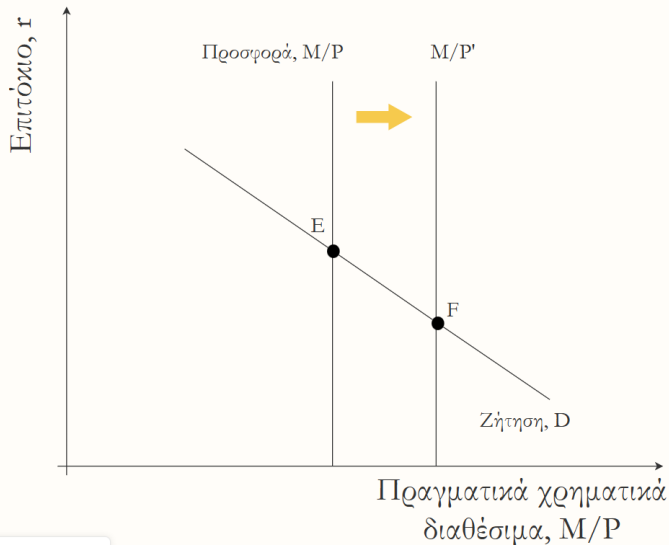
Βασικές Αρχές Νομισματικής Πολιτικής

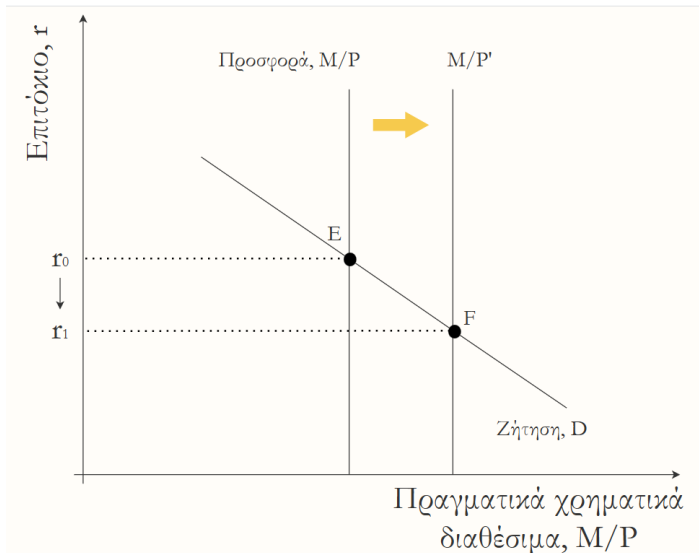
Βασικές Αρχές Νομισματικής Πολιτικής

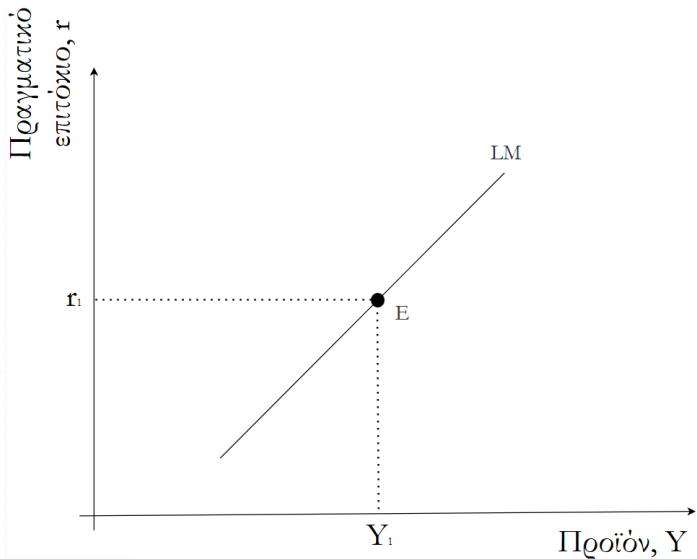
Βασικές Αρχές Νομισματικής Πολιτικής

Βασικές Αρχές Νομισματικής Πολιτικής

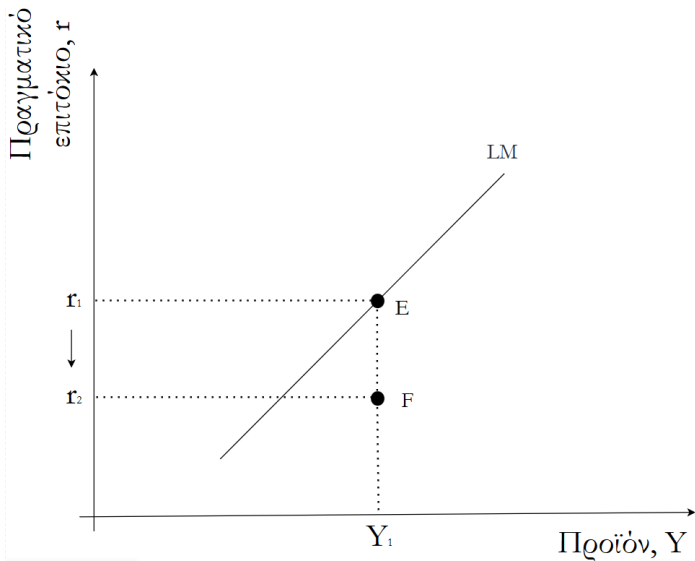

Βασικές Αρχές Νομισματικής Πολιτικής

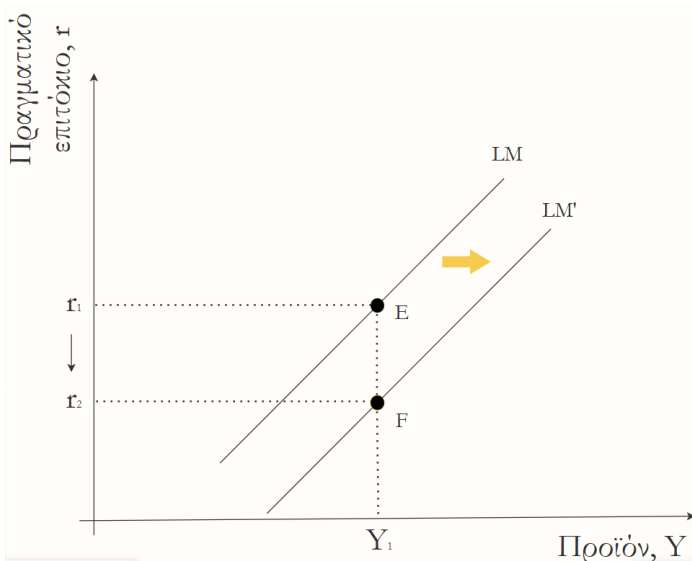

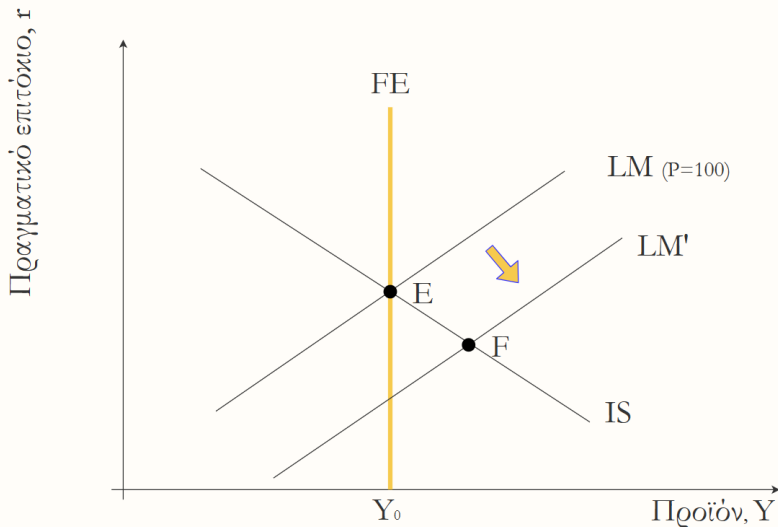
Βασικές Αρχές Νομισματικής Πολιτικής

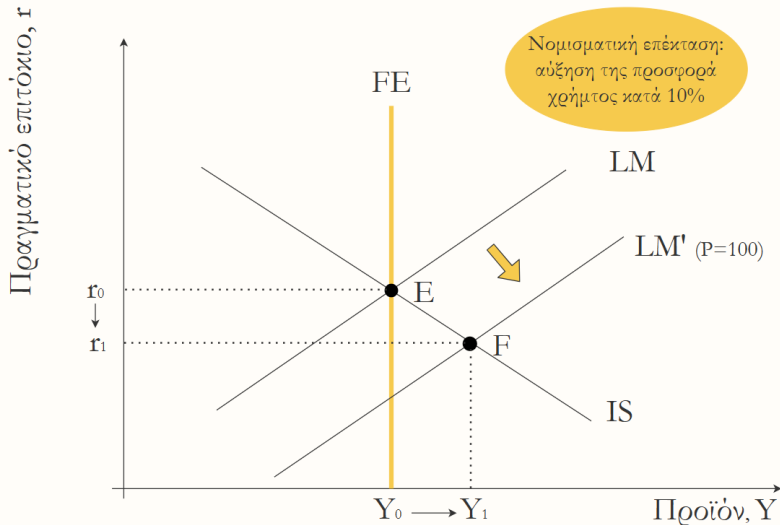
Βασικές Αρχές Νομισματικής Πολιτικής

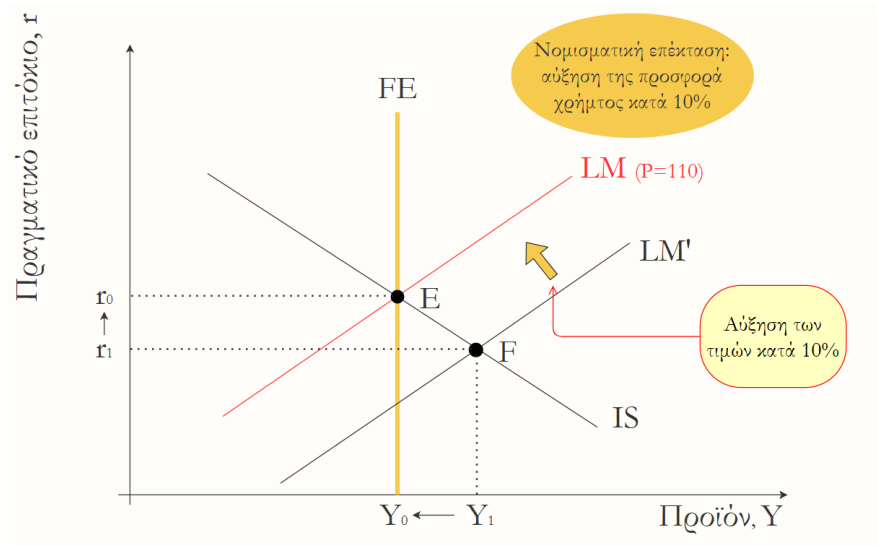
Βασικές Αρχές Νομισματικής Πολιτικής

Βασικές Αρχές Νομισματικής Πολιτικής

Βασικές Αρχές Νομισματικής Πολιτικής

Βασικές Αρχές Νομισματικής Πολιτικής

- **Βραχυχρόνιες ονομαστικές ακαμψίες:** εξηγεί την έλλειψη συσχέτισης μεταξύ ποσότητας χρήματος και πληθωρισμού βραχυχρόνια.
- ① Θεωρία παρερμηνειών (κλασική προσέγγιση).
- ② Ακαμψία τιμών (κεϋνσιανή προσέγγιση).
- ③ Ακαμψία μισθών (κεϋνσιανή προσέγγιση).
- ④ Υπόδειγμα πλάνης του εργάτη (κλασική προσέγγιση).

Θεωρία παρερμηνειών

- Το προϊόν αυξάνει όταν το επίπεδο των τιμών βρίσκεται πάνω από το προσδοκώμενο:

$$Y = \bar{Y} + a(P - P_e)$$

όπου P το γενικό επίπεδο τιμών και P_e το προσδοκώμενο.

- Έστω ένας φούρναρης με τιμή ψωμιού P_Ψ :

$$\bar{W} = \frac{W}{P} = \frac{P_\Psi}{P_e}$$

Αν $P_\Psi = P_e$, τότε η προσφερόμενη ποσότητα δεν μεταβάλλεται.

Αν $P_\Psi > P_e$, τότε η προσφερόμενη ποσότητα αυξάνει.

Ακαμψία τιμών

- Μονοπωλιακός ανταγωνισμός:

- 1 Διαμορφωτής τιμής.
- 2 Κόστος καταλόγου.

Επειδή $P > MC$, (υπάρχει περιθώριο κέρδους).

- Εάν η απώλεια κερδών είναι **μεγαλύτερη** από το κόστος τιμοκαταλόγου, θα **αυξήσει τις τιμές**.

Συνεπάγεται ότι υπάρχει η δυνατότητα ώστε: $Y > \bar{Y}$.

Ακαμψία μισθών

- Σχέση μεταξύ P_e και P :

Αν $P = P_e$, τότε $\frac{W}{P}$ σταθερός.

Αν $P > P_e$, τότε $\frac{W}{P}$ μειώνεται.

Υπόδειγμα πλάνης του εργάτη

- Σύγκριση μεταξύ $\bar{W}$ και W λόγω P_e (σχέση μεταξύ P_e και P):

$$\frac{W}{P_e} = \frac{W}{P} \frac{P}{P_e}$$

Αν $P = P_e$, τότε $\bar{W} = \frac{W}{P}$ σταθερός.

Αν $P > P_e$, τότε $\frac{W}{P}$ μειώνεται και η απασχόληση αυξάνει.

Βασικές Αρχές Νομισματικής Πολιτικής

- **Βέλτιστος προσδιορισμός επιτοκίου:** νεο-Κεϋνσιανή θεωρία νομισματικής πολιτικής.
- Καθορισμός βραχυπρόθεσμου επιτοκίου ώστε να επιτύχουν τους τεθειμένους στόχους για το **παραγωγικό κενό** και τον **πληθωρισμό**.
- Μηδενικό παραγωγικό κενό και σταθερός πληθωρισμός.

Μηχανισμοί διάδοσης νομισματικής πολιτικής

Οι μηχανισμοί διάδοσης της νομισματικής πολιτικής:

- 1 Ο μηχανισμός του **επιτοκίου**.
- 2 Ο μηχανισμός των τιμών των **περιουσιακών στοιχείων**.
- 3 Ο **πιστωτικός** μηχανισμός.
- 4 Ο **εξωτερικός** μηχανισμός.

Ο μηχανισμός του επιτοκίου

- Με την ύπαρξη των ονομαστικών ακαμψιών, **μια νομισματική επέκταση οδηγεί σε πτώση του επιτοκίου**, και συνεπώς στην ανάκαμψη της επένδυσης και της κατανάλωσης.
- Βραχυχρόνια, η υψηλότερη επένδυση έχει ένα πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα στη ζήτηση για αγαθά και υπηρεσίες.
- Η επίπτωση της ώθησης της νομισματικής πολιτικής εξαρτάται από την **μετάδοση των ανακοινώσεων** για την ακολουθούμενη πολιτική σε σχέση με τον **προσδοκώμενο πληθωρισμό**.

Ο μηχανισμός των τιμών των περιουσιακών στοιχείων

- Ο μηχανισμός των τιμών των περιουσιακών στοιχείων, βασίζεται στην **αρνητική σχέση μεταξύ των τιμών των περιουσιακών στοιχείων και των επιτοκίων**.
- Μια μείωση στο επίπεδο του επιτοκίου αυξάνει γενικότερα την αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που διακρατούν τα νοικοκυριά.
- Χαμηλότερο επιτόκιο συνεπάγεται: (1) περισσότερο δανεισμό (2) χαλάρωση κανόνων δανειοδότησης.
- **Μηχανισμός ανάληψης ρίσκου**: επένδυση σε περιουσιακά στοιχεία υψηλότερου ρίσκου (άρα απόδοσης).
- Ηθικός κίνδυνος (moral hazard).

Ο Πιστωτικός μηχανισμός

- Ο πιστωτικός μηχανισμός λειτουργεί μέσα από την **επίδραση του επιτοκίου στην προσφορά πιστώσεων**.
- **Ασύμμετρη πληροφόρηση** μεταξύ δανειζομένων και δανειστών.
- Η έλλειψη πληροφόρησης από την πλευρά των τραπεζών, σε σχέση με την ποιότητα των επενδυτικών σχεδίων που χρηματοδοτούν, τις οδηγεί στο να προσθέσουν στο επίπεδο του επιτοκίου ένα **ασφάλιστρο (περιθώριο) κινδύνου (risk premium)** σαν αποζημίωση για τον κίνδυνο χρεοκοπίας.
- Αυτό το κόστος διαμεσολάβησης (agency cost) αποθαρρύνει τα καλά επενδυτικά σχέδια: **αποτέλεσμα δυσμενούς επιλογής (adverse selection)**.

Ο Εξωτερικός μηχανισμός

- Μεταβολή της σχετικής απόδοσης των εγχώριων έναντι των ξένων περιουσιακών στοιχείων και αγαθών.
- **Μια πτώση στα εγχώρια επιτόκια** υποδηλώνει μια πτώση των εγχώριων περιουσιακών στοιχείων σε σύγκριση με τα ξένα.
- Οι κάτοχοι εγχώριων περιουσιακών στοιχείων ενθαρρύνονται να διακρατήσουν ξένα περιουσιακά στοιχεία.
- Η σχετική τιμή των εγχώριων περιουσιακών στοιχείων μειώνεται: **υποτίμηση του εγχώριου νομίσματος.**

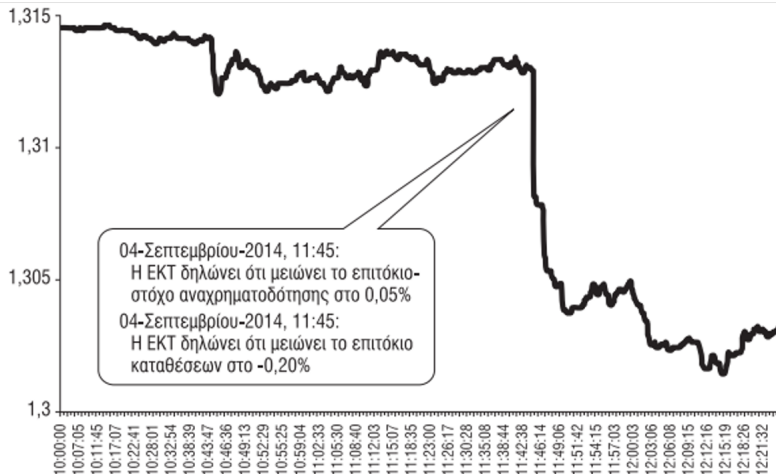
Ο Εξωτερικός μηχανισμός

Η διακύμανση της συναλλαγματικής ισοτιμίας επηρεάζει:

- Τη **συναθροιστική ζήτηση** μέσα από υποκαταστάσεις μεταξύ εμπορεύσιμων και μη εμπορεύσιμων εγχώριων αγαθών και μεταξύ εγχώριων και ξένων εμπορεύσιμων αγαθών.
- Τη **συναθροιστική προσφορά** μέσα από μια μεταβολή στην τιμή των εισαγόμενων εισροών.
- Το **εγχώριο επίπεδο των τιμών** μέσα από τη μεταβολή στις τιμές των εισαγωγών.

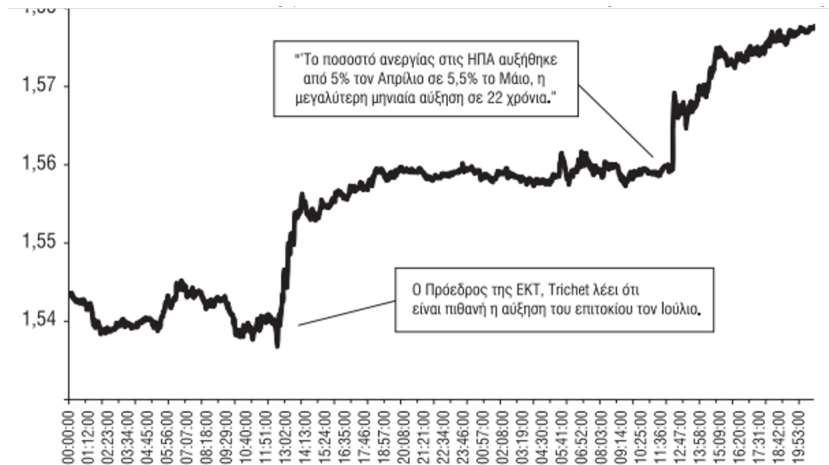
Ο Εξωτερικός μηχανισμός

- Επίπτωση μιας μη αναμενόμενης μείωσης του επιτοκίου στην ισοτιμία ευρώ-δολαρίου.

Ο Εξωτερικός μηχανισμός

- Επίπτωση μιας ανακοίνωσης μελλοντικής αύξησης του επιτοκίου στην ισοτιμία ευρώ-δολαρίου.

Σύνοψη

- Νομισματική ουδετερότητα στο υπόδειγμα IS-LM.
- Εξήγηση βραχυχρόνιας ισορροπίας (θεωρία παρερμηνειών, ακαμψία τιμών, ακαμψία μισθών, υπόδειγμα πλάνης του εργάτη).
- Μηχανισμοί διάδοσης της νομισματικής πολιτικής.